

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlöncet 7 kr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-íradék, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A selyemtenyésztés.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által kiadott „Közgazdasági Értesítő“ folyóévi 15. számában egy igen örvendétes jelentés foglaltatik a selyemipar állapotáról 1886. évről.

Ugyanis:

Selyemtenyésztés üzetett hazánkban: 1885-ben 751 községben 13,859 tenyésztő család által, ezekből beváltatott 176,200 kilo 88 deka gubó, melyért beváltási ár fejében kifizetett: 189,420 frt 56 kr.

„1886-ban 883 községben 17,784 tenyésztő család által, ezekből beváltatott 257,635 kilo 6 deka gubó, melyért beváltási ár fejében kifizetett 271,885 frt 87 kr.“

Örvendétesnek mondjuk e jelentést, mert ez konstatálja a selyemiparnak közgazdasági viszonyainkra nagy horderejű fontosságát s előmenetelét.

Mig ugyanis, mint a jelentés mondja: „Magyarországban selyemtermeléssel és a selyemiparral foglalkozóknak kifizetett keresmény gyanánt:

1885-ben 323.116 frt 76 kr.

1886-ban 411,530 frt 54 kr. fizetett ki, dacára annak, hogy 1879-ben ezen czímen az egész országban csak 3,700 frt fizetett.

1880-óta a nyújtott kereset, — bele nem számítva a vasuti és hajózási szállítással járó kiadásokat, valamint a távirat és mindennemű építkezési és gyárak felszerelési költségeit és a külföldön teljesített kiadásokat, 1.297,791 frt és 20 krra emelkedett, mely keresethez, mint tudjuk, majdnem kivétel nélkül a legszegényebb néposztályhoz tartozó családok jutottak, legfeljebb 4—5 hétre terjedő könnyű munka után és pedig az évnek azon szakában, t. i. tavaszkor, az aratási

idő beállta előtt, a midőn a többi jövedelmi források még nem nyitlak meg.“

Igy a tartalmas és tanulságos jelentés, melyből bizony mindnyájan tanulhatunk és okulhatunk.

Tanulhatjuk azt, hogy azon kereseti ágakon kívül, melyek nálunk honosak, vannak még olyanok is, melyek nálunk ez idő szerint ismeretlenek ugyan, de haszonnal meghonosíthatók; okulhatunk pedig annyira, hogy mivel a nálunk most divatban levő kereseti ágak, kivált a mezőgazdaság széles terén az ugynevezett vagy ráfogott tultermés miatt kevés haszonnal kínálóznak, fogjunk a biztos és szép haszonnal kecsegtető selyemtermeléshez, melyre nézve, mind talajunk, mind mérsékelt éghajlati viszonyaink a legkedvezőbbeknek ígérkeznek.

Ugyanis a selyemtermelésnek alapját képező szederfa megyénk alsó részében és így vidékünkön s városunkban kitünően diszlik a mint azt gyümölcs és szőlőkertjeink, hegyeink kiválólag igazolják, konstatálják. Hiszen a szederfa gyümölcséből derűre borura nagy mennyiségben égetjük az ugynevezett szederpálinkát! Pedig bizony sokszor, így egyebek közt az elmúlt 1886. évben, oly csekély nyereséggel, hogy ezen gyümölcsnek egy része — nem lévén kelete, veszendőbe ment s a fán száradt.

Nem volna-e jó és czélsezerűbb kevesebb munkával, de határozottan mindenkor nagyobb haszonnal értékesíteni ezen fának levelét a selyemhernyók tenyésztése s így selyemgubók produktálá által?

A fennebbi statisztikai adatok a legmeggyőzőbb érvek, azokat semmiféle okoskodásokkal sem lehet megdönteni.

Mondják ugyan némelyek — s ezt egészen nem is tagadjuk — hogy még nincs elegendő szederfánk, hogy a selyemtermeléshez biztosan foghat-

nánk. A kezdéshez annyi szederfával rendelkezünk, hogy ezen kezdési munka hasznát s értékét megalapíthassuk. A többi s annak további folytatása megfogja szerezni s adni a szükséges keléseket annál is inkább, mert hisz a selyemtermelés mérve erőinknek nagyságához minden akadály nélkül alkalmazható; a fő csak az, hogy ezen kereseti ágat meghonosíthassuk megyénkben s városunkban.

Ennek meghonosítására kétségkívül első a szederfának ültetése s ápolása. Barsvármegyében e czélből a szederfaültetés és tenyésztés már a harminczas években vette kezdetét, a midőn eleink a községi tágas tereket, utcákat és az utak széleit rendelték szederfával kiültetni s szegélyezni. E határozatnak volt is eredménye, a mint azt itt-ott még fennálló szederfaültetések tanúsítják, melyek közül kiváló az alsó-péli gr. Hunyady-féle és az ar.-maróthi gr. Migazzy uradalmi birtok. Később ez ügyet lanyhán vették s így, de különösen a jobbágyság felszabadítása után a német uralom alatt nem volt kinek ezzel törődni. Albrecht főherczeg kormányzása idejében, a főherczeg kiváló rendeletére az utaknak fával való kiültetése életbeléptetett ugyan, de a nélkül, hogy e részben a szederfának előnyt adtak volna, s csakhamar ez is abban maradt s füstbe ment. Alsó-Pélen az ötvenes években újból felelevenítették a szederfaültetését és a selyemtermelést — leginkább az uradalom igazgatóságának nógatása folytán, de — mert a hatóságok részéről hiányzott az istápolás, a selyemtermelés nem nyervehetett tápot az állandóságra.

Mindezen jelenségek ugyan nem biztatók, de az ügyet abbahagyni még sem szabad. E részben tehát jó volna az ügyet törvényhatóságunknak, de kiváltképpen gazdasági egyesületünknek kezébe venni s kettős igyekezettel

életbeléptetni s ha nem elég hétszer, tehát, mint mondja az irás: meg kell tenni hetvenhétszer.

Biztosítsuk vagyunkat!

Minden agrikultur állammal hazárd játékot üz a természet. Egy hideg fuvalat, egy égető napsugár, egy hosszantartó hőség, és csak egy középszerű fergeteg, tönkreteszik a munkás kezek féléves működését.

Az ország déli rónait nem egyszer teszi tönkre a vizár, északi földjét a különféle elemi csapás.

S a lekaszált termés, vagy az asztalgokba hordott csomók is, nem-e a természet szeszélyeit rettegik?

S van-e menekvés, van-e kitérés, van-e mód, van-e eszköz a természet szeszélyei ellen?

A harangzugások nem oszlatják el a felhőt, a fohászokodások nem gátolják meg a jégesőt. Az ember lelke megnyugvást nyer ugyan a szent bibliában, de a villámlás és égődörgés nem hallgat ám el könyörgésünkre sem.

S ha egyik esztendőben tönkre megy a föld termése, mi lesz a jövő esztendőben? Hát semmi: mi lenne más, mint licitáció.

És muszáj ennek így lenni?

A legnagyobb hibája a földmivelő népek, hogy gondolkodásának nincsenek szálai, melyek a jövőbe is előrevetődjenek. Sokan beelégeseznek annyival, ha az esztendőben több nem is terem, mint a mennyi az élelemre és vető magra elég. S ha véletlenül az anyaföld bőven jutalmazta meg munkáját, a fölösleg elfogy az első tél mulatságain — mert hisz marad tavaszra vetőmag elég.

S mi történik akkor, ha ez az elfogyasztott fölösleg után megmaradt szükséges a jövő esztendőben kivesz a földből. Honnan veszünk vetőmagot, ha azt a véletlen felesleg, eladtuk elmulattuk vagy másra elköltöttük. A legközelebbi télen már beáll a szükség, a mit egy hívnek „hogy inség“.

lágosította a császári biztost, hogy hazafias érzelme ugyan az üldözött, de nem közveszélyes, s e nézetét többen is támogatták, s végre nyugodtan haza jöhetett egyházába.

Hazafiságáért sokat nélkülözött, de abból nem engedett egy hajszálnyt sem soha. Később is folytonosan, ugy a magánéletben, mint a nyilvánosság terén követte hazafias érzelmeinek sugallatát, még a pártens korszakban is, oly erélyvel, a mint csak hivi tőle várhatták.

Valóban ugy a politikai, mint a társadalmi élet igen sokat köszönhetett abban a korban Nagy Jánosnak. Folyton táplálta hiviit, s barátait a szabadság s szebb jövő iránti reménnyel. Minden szónoklatán átérzhető volt, hogy az a honfiai bánat, s mélyen sértett jogérzet hatása alatt iratott.

Nagy János abban a korban valódi lelke volt a hazafias elemnek, ki nem félt bátran nyilvánítani gondolatait, s midőn annyi sokan reményt veszettek, ő biztatott, erősített mindenkit.

Lassanként elcsendesült minden, a boru után jöttek az 1868-iki derült napok, a nemzeti fejlődés, s ma küszöbön egy háboru, de ezt már ő nem éli át. Az a ki mindig védte a nemzeti független irányt, s haláláig ellensége volt a „pecsovics“-nak, Nagy János pihen békén a nagy-sallói temető csendes hantjai alatt; de emléke él, s élni fog soká a valódi honfiak szívében.

Végh István.

TÁRCZA.

Epizódok a nehéz időkből.

II.

Nagy János üldöztetése.

A válságos időkben a felvidék egy részének, különösen Barsmegyének Nagy János nagy-sallói lelkész, később barsi esperes volt az, ki Kossuth proklamációját, a „Talpra magyart“ s a többi forradalmi eszméket regisztrálta. — A szószéken ugy mint a közéletben folyton hangoztatta nemzeti kormányunk jogait, a „szabadság, egyenlőség, testvériség“ zászlóit fennen lobogtatva, mint lelkész valóban szépen róttala a haza iránti kötelességét.

Mindenütt hol megjelent, tömegesen hallgatták az akkor még legszebb idejében levő kitünő szónokot, a gyujtani, lelkesíteni tudó papot.

Nem ragadott kezébe gyilkoló szerszámot, nem küzdött a honvédek sorai között, sem az osztrák, sem a muszka ellen, nem öntetett ágyukat a harangokból, nem szervezett fölkelő csapatokat, mégis tett annyit, hogy bujdosnia kellett, szökni hazulról, mert jött a sok „fogd meg,“ kik minden békés polgárban „rebellist“ láttak.

Nagy János lelkesítő beszédeivel tanította a felvidéket. Nyilvános helyeken proklamálta a dicsőség napjait, derék honvédek sikereit. Szívesen látott minden magyar katonát, ki a hazáért küzdött, nyitva volt előtte lakása és terítve asztala. Szóval, mint pap, kitünő hazafi volt.

Mily bün volt ez az osztrákok előtt, azt csak az tudja legjobban, ki átélte ama nehéz idöket.

Mikor elárasztották osztrák katonákkal hazánkat, kik annyi sok családot megraboltak nyugalmától, nem lett feledve a nagy-sallói református pap sem. Folytonosan figyelemmel kísérték multját, s jelenének minden lépteit, s keresték az alkalmat, hogy egy időre legalább eltehessek láb alól.

Az alkalom nem igen késett. Jött az idő, mikor a barsi reformátusok egyházmegei közgyűlést szoktak, saját belügyeik elintézése vegett, tartani. Nagy János ekkor már esperes, meghirdette a közgyűlést Szódóra. El is ment az egybehívó körlevél, midőn jött a megyei császári biztos rendlete, mely megtiltta a gyűlés megtartását.

Nagy János esperes azonban nem ijedt meg, mert e tilalomban jogtalan erőszakot látott, s azt válaszolá a betiltó rendeletre, hogy „a gyűlést már meghirdettem, azt visszavonom lehetetlen, és tekintve azt, hogy mi ott egyházi ügyek felett tanácskozunk, a gyűlést meg fogom tartani stb.“

Azonban a császári biztos ezzel nem elégedett meg, kiküldött egy csapat ublánust Szódóra, a gyűlés tartást illető napon ostrom állapotba helyezte a falut, s kik, köztük Nagy János is, előre elmentek Szódóra, bent voltak a faluban, onnan ki nem jöhettek, s az nap jövök pedig be nem mehettek. Minden a falu felé közeledő kocsit, melyen papok, vagy világi urak ültek, elutasították.

A katonai őrzület parancsnoka, zsan-

dár tisztet küldött a gyűlés színhelyére, ki felszólította Nagy Jánost, hogy a gyűlést oszlassa fel!

Nagy János azonban, dacára hogy elfogatással fenyegették, a császári biztos nyílt parancsának nem engedelmesskedett.

Minden alapos ok nélkül azonnal letartóztatták, s erős katonai fedezet alatt mint foglyot Ar.-Marótra szállították. — Körülbelül 9 hétig volt fogoly Maróthon, míg több világi befolyásos uri egyén közbenjárására szabadon bocsátották.

Soká volt ez előtt sezután is üldözés alatt. Sokszor keresték a zsandárok, kik nem ritkán a legbékésebb polgárban is rebellist láttak, de elmenekült, hiviit eltakarták, megvédték. Mikor otthon nem érezhette magát csak némileg is biztonságban, átbujdokolt a szomszéd Hontmegyébe Szobi Pál ref. lelkész, akkor garam-kis-sallói paphoz, kinek a szőlőhegyen levő pinczéjében, az ugynevezett „Ajalom“-ban vonta meg magát. Majd itt léte is nyilvánosságra jöven, átment Garam-Vezekényre Kurucz Dávid rektorhoz, ki ma is él, s annak szénapadlásán heteket töltött. Ide hordtak neki fel, a legmélyebb titokban, enni valót. Majd átment Farnadra, hol valami Kiss nevű ág. evang. de hazafias szellemű földmivesnél tartózkodott több ideig.

Ez alatt változott a kormány, illetve császári biztos, a szigorúságot enyhébb eljárás váltotta fel, s Nagy Jánost közbevetette magát Gyuresányi, egy a megyében igen befolyásos földbirtokos, ki felvi-

tóság bizottságának tagja s megyénk róm. kath. lakosságának egy része az ő fennhatósága alá tartozik; indítványozza, hogy a tradícionális szokást követve, a f. év május 12-én megtartandó beiktatási ünnepélyen és megyénk Szent-Kereszt közegében levő palotájában való bevonulásánál a megye törvényhatóság bizottsága küldöttség által részt vegyen és az új főpáztort üdvözölje.

A törvényhatóság bizottsága az indítványt közhelyesséssel fogadta, mert az által egyrészt saját öhaját is kielégítve találja; másrészt örömeire szolgál, hogy az új főegyház nagyot, mint a kinek vallásos működése és hatásköre megyénk egy részére kiterjed, új állomásában üdvözölheti; midőn annak folytán az indítványt egyhangulag elfogadja, egyúttal a küldöttséget főispán ur Ó méltóságának elnöke alatt: Kachelman Károly, Gaspárecz Béla, Máriaassy István, Dr. Ruffly Pál, Chrasztek Mihály, Ocsosvzki Antal, Tomcsányi Gyula, Rakovszky Mátyás, Szabó Gusztáv, Mácsay Károly, Chabada József, Dr. Amon Ede, Schröder Károly, Dr. Bettlenfalvy György, Szabady Gyula, Frank Ferencz, Szalamin Kelemen, Belházy Imre, Burda Imre, Petykó Elek, Gajdosik Ráfael, Kraft Károly, Mácsay Lukács, Liphay Ágoston, Kazy János, Leidenfrost László, Konkoly Sándor, Huberth Vilmos, Holló Sándor, Spuller Gyula, Podhragyay Pál, Kürthy József, Benkovich Ernő, Dombay Vilmos, Pólya Andor, Dettrich Péter, Majthényi Rudolf, Majthényi Albert, Lüllay János, Krupa Pál, Hrivnyák György, Kulín Imre, Kosztolányi Aurél, Haulik Károly, Bodó Lipót, Klóbusitzky János, Kosztolányi Sándor, Símegh János, Szirányi Sándor, Rónay Camil, Vince Gyula, Rajczy Rezső, Znamenák Sándor, Szentiványi Oszkár, Kondé János, kir. adófelügyelő, Kuliszky Ernő kir. tanfelügyelő, Kelecsényi Ráfael, Dillesz Sándor, Pristváky Neit, Vass Lipót, Zongor János törvényhatósági bizottsági tagokból megalakítja s utasítja az alispánt, hogy erről a megnevezett tagokat értesítse, oly hozzáadással, hogy a gyűlés találkozási hely tekintetében tudósítását később veendő.

II. Az állandó választmány bemutatja a megyei közigazgatási tisztviselői, — segéd, kezelő és szolgásmestere, azok özvegyei és árvái nyugdíjintézményének módosított illetve kiigazított alapszabályait és a nyugdíjalap létesítése céljából minden egyes adó forint után fizetendő 1 kr. megyei pótdadó kivetését hozza javaslatba mindaddig, míg ekként 60,000 frtnyi pénzalap megalkotható nem lesz. — Ezen módosított és kiegészített alapszabályok a közgyűlés által elfogadottak, azoknak szabályszerű kihirdetését és felterjesztését elrendeli, egyszersmind utasítja az alispánt, hogy a megszavazott pótdadónak kivetése céljából az ez iránt kijelentett elhatározást a f. évi június 16-ára kitűzött évnegyedes közgyűlés tárgysorozatába felvegye.

III. A közmunka és közlekedési miniszter intézkvénye a csata-lévai vasútvonal kiépítéséhez szükséges területnek kisajátítása céljából felveendő 50,000 frtnyi költségre vonatkozólag. Ezen miniszteri intézkvény folytán a törvényhatóság bizottsága 1887. márczius 17-én tartott közgyűlésében 29. sz. a. kelt határozatának az 50,000 frt költségen felvételét tárgyzó kötelezvény szövegét tárgyzó részét, a határozat egyéb rendelkezéseinek épségben tartása mellett — hatályon kívül helyezi és a miniszteri intézkvény rendelkezéseire idomított kötelezvényt állít ki.

IV. A törvényh. bizottság az alispánnak az állandó választmány által elfogadott indítványa folytán, tekintve, hogy a lévai gimnázium építése alkalmából javára az eszközölt leszámolás folytán még 1700 frtnyi kifogástalan követelés mutatkozott, tekintve továbbá, hogy ezen követelés mindaddig ki nem fizethető, míg a megye által újabbban 4000 frt megszavazását tárgyzó megyei határozat felsőbb jóváhagyása meg nem nyeretik, ez pedig azért késik, mert a m. kir. belügyminiszterium a megyei politikai alapoknak foganatba vett leszámolás eredményét bevárni kívánja, tekintve, hogy a vállalkozó, nem csak ezen kifogástalan, de a túlépítkezésből is eredő követelése miatt a gymnasiumi bizottságot közjegyzőileg megintette; elhatározta, hogy addig is, míg az elvben felsőbb helyről nem kifogásolt határozat jóvá hagyatik, a megyei jótékonyági alaptól a vállalkozó javára 1700 frtot, mint előleget kiutalványoz. — r. t.

Különfélék.

— **Választási mozgalom.** Kürthy József volt országgyűlési képviselő és bajkai nagybirtokos engedve a lévai választókerület több választója felhívásának, a kerület választóit Léván, e hó 18-án délelőtt 10 órakor, a nagy fogadó helyiségekben megtartandó képviselőválasztási értekezletre hívta össze.

— **Hymen.** Vajda Pál, gr. Mailáth kiskéri uradalmanak gazdatisztje f. hó 1-én vezette otlárhoz Rudolf Irma kisasszonyt, Rudolf Mihály esztergomi nagykereskedő köztisztviselő álló polgár kedves leányát. — **Zavartalan legyen boldogságuk!**

— **A népfelkélési tiszt tanfolyam** Léván, — mint értesültünk — a hallgatók csekély száma miatt nem lesz megtartva. Sokan visszaléptek a felvett jelentkezők közül; kár volt tenniük; a kedvezmény nem tart infinitum. Hej, pedig be keserves lesz, akár a gyakorlatoknál, akár háboru esetén a forró nyári napokon tejjel képi uraiméknak a borjút czipelve túrni a paraszt káplár gorombaságait.

— **A körmozgásnyai magyar egyesület** VII. évi értesítőjét vették. — Az egyesület, mint már érintettük is, Körmozgásnyai a s környékén a magyar kultúrának misszionáriusa; nemes hivatását nem kiméltelen erőszakkal teljesíti, hanem lélek-szív-nerveit sugáiraival hinti működésének áldásait. Az egyesület derék elnöke, Schröder Károly ismert országos tudósunk — s titkára irodalmi munkásságáról ismert dr. Versényi György állnak az egyesület élén. Buzgó támogatói: a körmozgásnyai reáliskola tanár-testülete, a város és vidéke intelligens közönsége. Tagjainak száma 137; ezek rendelkezésére áll az egyesület folyton gyarapodó könyvtára, melynek használása alkalmul szolgál az irodalmi termékek terjesztésére is. Az egyesület a múlt év folytán is tanítók s tanulók jutalmazására 54 irodalmi művet osztott szét. — A siker koronázza az egyesület működését örök időkre!

— **Vasutunk.** A csata-lévai vasútvonal az építés serényen halad. A töltés nagy részben elkészült. A legtöbb helyen a hidak és átvezetők építésén dolgoznak. A váradi ideiglenes fahíd már napok óta át van adva a közlekedésnek, melyen hosszú kocsisorok szállítják a vasúthoz szükséges anyagot. Jövő héten kezdik meg az állandó vasúthíd czölöpözését, mely célra a gőzgép már fél van állítva. Léván a váltó-órház csak tetőre vár; az indóház alapja is ki van már ásva s most a talajvíz eltávolításán munkálkodnak.

— **Tüzesetek.** Városunk esendjét e hó 6-án esti tíz óra előtt a tűzoltóknak vidéki tüzet jelző gyülekezése zavarta meg. A tűz a város határában levő szőlőhegyen, az ugynevezett „Köpinček” között volt, melyek közül 12 lett a tűz áldozata s hogy a tűz tovább nem terjedt, a tűzoltók ügyességének köszönhető, kik a teljes vízhiány miatt egy tetőt lerántván, a tüzet lokalizálták. A kár tetemes, mert a tetőkön kívül a legtöbb hajlékban sok boredény s egyéb butorzat is odaégett. Alig vonultak ki a tűzoltók a határba, az öröronyból újabb tüzet jelzett az ör. K i s - S z e c s e szomszéd község gyuladt ki, melyben egy pajta lángot fogván, attól még négy pajta, egy ház, több szalma és takarmány kazal égett le. A kár mintegy 2000 frtra tehető, melynek nagy részét biztosítva van.

— **A Lundenburgtól Szeiczen és Nyitrán át Léváig vezetendő fő- és Vereblytől Ar-Maróthig építendő mellék vasúti szárnyvonal általános tervezete** tárgyában Nyitramegye közönsége képviselőiben múlt évi október hó 29-én tett előterjesztésre a közmunka- és közlekedésügyi miniszter leirata Nyitramegye közönségéhez már megérkezett s kilatásba helyezi a terv megvalósítását.

— **Tűzoltók kiképzése.** A budapesti önkéntes tűzoltó testület parancsnoksága az idén is késznek nyilatkozik az ország vidéki önkéntes tűzoltó-testületeinek bizonyos számú gyakorló mestert rendelkezésükre loesátani, hogy ez által mód és alkalom nyújtsák azoknak teljesen szakszerű, a helyi viszonyoknak megfelelő berendezés és kiképzésére. A kiküldendő gyakorló-mesterek utiköltségeit a budapesti önkéntes tűzoltó-testület fedezi. A jelentkezések a parancsnoksághoz intézandók.

— **A kereskedő és iparos adója** változás alá esik, ha az alkalmazott segédet vagy segédek elbocsátja. Ez foglaltatik a magy. kir. pénzügyi igazgatósági bíróság legutóbb hozott elvi jelentőségű határozatai között a következő döntvényben: Ha a segédekkel dolgozó kézműiparos III. oszt. kereseti adóval a 3 évi időszakra jogérvényesen megrovott, de időközben segédeit elbocsátja s iparát segéd nélkül folytatja s így I. oszt. adókötelezetté válik, kérelmére a hátralevő időre eső III. oszt. kereseti adó törlendő. Ily esetben az adótörlesztés iránti kérelem beadása nincs határidőhöz kötve.

— **A villamos világítás** ártalmas a nővények életére. Erről a szentpétervári czári palotában, melynek termei újabban villamosan vannak világítva, kellemtelenül győzöttek meg. Egy új teljes világítása elég volt, hogy a termek szépítéséhez nélkülözhetetlen disznóvényeket, a pompás kaméliákat, rózsá- és babér- és más bokrokat, de különösen a híres pálmákat tönkre tegye.

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jövőhétre: változó, közben napos, szeles időt várhatni, helyenkint esővel, itt-ott zivatarral. — **A szatmári püspökségre** dr. Römer Flóris nagyváradi kanonokot, a híres régészeti említi több oldalról. — **Egy angol vállalkozó** tárgyalásokat folytat a kormányval egy nagy fegyvergyár építése iránt s több millió frtot akar magyar területen e vállalatba befektetni. — **A czár** élete ellen merénylők pöre véget ért. Az ítélet szerint hét vádlottat kötél általi halálra, nyolcat 2—20 évi kényszer munkára ítélték. — **Aradon** hozzáfogtak a vértanuk szobra alapozásának előmunkálataihoz. — **A földmívelési miniszter** a műborra vonatkozó törvényjavaslatot legközelebb a képviselőház elé terjeszti és meg a jelen ülés-

szak alatt kívánja elintéztetni. — **A kereskedelmi muzeum** ma nyitattik meg. Az igazgató jelentése szerint 600 bejelentés érkezett és pedig mintegy fele részben a vidékről. — **Toroczkón** nagy tűzvész dühöngött, mely ötvenhat telket 300 épülettel pusztított el. Négy ember is a tűzvész áldozatán esett. — **A dobosnái jégbarlangot,** hazánknak ezen legkiválóbb természeti remekét ez évtől kezdve villamosan fogják megvilágítani. — **Oroszország** államadósága 5186 millió rubel. — **Fifadéfiából** azon hírt közlik, hogy a penszilvániai közszenbányák munkásai, számszerint 90,000 tíz perzent béremelést követelnek, mit ha meg nem kapnak, máj. 10-én sztrajkcolnak. — **Franciaországban** erős agitáció van folyamatban a kenyérvám behozatala iránt. — **A bécs-brünni telefonvonal** sikere az illetékes körököt arra indította, hogy Bécs és Budapest közt is létesítsenek hasonló vonalat. — **Szegeden** leányegylet alakult, melynek igen nemes célja van s ez: szegény tanulók részére népkonyhát állítani.

APRÓSÁGOK.

— **Rovatvezető: Zuhany.** —

A k i m á s n a k v e r m e t á s. A. Képzeld, kedves barátom, egyik ismerősöm felszólított, hogy kérjem meg számára N. kisasszonyt. Hanem a kisasszony annyira megretszelt nekem, hogy magam váltottam vele jegyet. Nos, mit szólsz ehhez? — B. (komolyan): Mit szólók hozzá? Semmit, csak azt, hogy a k i m á s n a k v e r m e t á s, maga esik bele.

F é l r e é r t é s. Hordár: „Igy uram, új butorai most már mind fenn vannak.” — Ur: Mivel tartozom érte? — Hordár: „Hogy uraságod mivel tartozik érte, azt nem tudom, én két forintot kapok!”

V i h a r e l ő j e l e. — Jézus Mária! kiált a Nina szobaleány, leesett a barometrum. — Nagyon esett? Kérdi a szolga. — Hogyne, darabokra törött! — No, ha olyan nagyot esett, akkor vihar lesz!

LEVELEZÉS.

I.

Barsvármegye fogadalmi ünnepe.

(Bars-Szt.-Benedek 1887. máj. 3.)

Megyénk, mint minden évben úgy ma, máj. 3-án is vallásos ihlettel eltelve ül meg fogadalmi bucsujának magasztos ünnepét. Különösen a magyar ajku hívek még sohasem zarándokoltak ide oly nagy számmal mint ma. Még Patakról (Nógrád megyéből) is szépszámú körmenet emelte az ünnepek a fényét. Ezeket a véreinket az apátsági templom ünnepélyes felszentelésének ott tévosen elterjedt híre kalauzolta ide. Habár ebbeli hő óhajtasuk nem is ment teljesezésbe; de mégsem tértek vissza övéikhez üres kebelrel; mert azzal a nagybecsű emlékekkel távoztak, hogy látták I. Géza királynak azt a pompás fogadalmi templomát, melyben a magyar kereszténységnek legbecsesebb ereklyéje, a Megváltónak valóságos vére örök emlékül őriztetik.

A tót ajku hívek is sokkal nagyobb számmal jelentek meg, mint múlt évben. De az idő is igen kedvező volt.

Megyénk kápolnájában Kittenberger Istvan nemesényi esperes plébános mutatá be fényes segédlettel az urnak a véremlékül áldozatot.

Az esztergomi főegyház megye összesen 11 tag, a besztercebányai székes egyházmegye pedig Ocsosvzky Antal berzencei esperes plébános által volt képviselve.

De a polgári renű értelmiség csekély számmal látogatott el ide. Ennek fő oka abban rejlik, hogy Ar-Maróthon a tisztviselőket a hivatalos teendők tartják vissza. Ezt a független értelmiség látván, az is távol tartja magát. Így megyénk fogadalmi bucsuja jelentőségében évről-évre alább száll.

Biz ez hajdan egészen másképp volt: midőn a megyében minden tisztviselőnek és nemesnek a megye ünnepén való megjelenés hazafias kötelemé volt téve.

Most is nemesak illő volna, de ez ünnepek a jelentősége megis követeli, hogy május harmadika egész Barsvármegyében ünneppé dekretáltassék; mert a szent kereszt feltalálásának napját, — már magában véve is, — a kereszténység vallásos kegyeletének egyik legjelentékenyebb emlékét ünnepli; de különösen megyénk nézve, — a mint ezt Zlatnyánszky János. új-barsi plébános a mai nap magyar ünnepi hitszónoka igen helyesen kiemelé, — olyan kiváló fontossága e nap, hogy azt megyénk mindegyik tagjának vallására való tekintet nélkül meg kellene ünnepelni, mert hiszen ugymond: megyénk kápolnájának a megújítását is 1879-ik évben a nem katolikus

akkori alispán Pólya József indítványozta és ezt az indítványát olyan lángbuzgalommal foganatosította, hogy az bármely katolikusnak is becsületére válnék.

Tökéletes igazat mondott a hitszónok. A református Pólya József míg élt, a megye bucsujáról soha sem maradt el. Tudta ő azt igen jól, de tudnia kell megyénk minden tagjának is, hogy a megyének fogadalmi bucsuján nem csak halát adunk a Mindenhatónak a reánk árasztott jótéteményeiért, hanem egyszersmind oltalomért is esedezőnk a megyénk lakosságát kiirtással fenyegető 1717-ik évihez hasonló veszedelem ellen.

Mint hogy tehát ezt a fogadalmi bucsút öseink sátoros ünnepi fényvel megszentelni rendelték, vallásos ihletöknek keretébe bele foglalták megyénk lakosságának az egész egyetemét, vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül.

Én így fogom fel megyénk fogadalmi bucsujának szellemi horderejét és célját. Ebből kifolyólag azt mondom, hogy jövőben május 3-dik napját méltóbban ünnepeljük meg.

Nem hagyhatom ériutetlenül, hogy az itteni iparosok nem valami nagyon dicséretes tanúságot tettek önzetlen vallásosságukról, hogy zászlóikkal a körmenetre nem vonultak ki.

Hát bizony a mi iparosaink nagyon helyesen tették volna, ha félre téve a helytelen indokot, az eddigi szokás szerint zászlóikkal ma is emelték volna a bucsúnak a fényét. Így legalább a megye törvényhatóságánál nem adtak volna okot arra a furesán jellemző és nyíltan is kifejezett nézetre, hogy nem vallásos érzetből, hanem méltatlan érdekből imádják Istenüket.

Hazafiúi tisztelettel

Thuránszky Nándor.

II.

Körmozgásnyai, 1887. május 5.

Tek. Szerkesztő ur!

A képviselő-választási mozgalomok városunkban is megkezdődtek. April 24-én nagy számú közönség gyűlt össze. Jelen volt az egész értelmiség s képviselve a társadalom minden osztálya. A szabadelvű párt szervezkedett. Elnökül Belházy Imre apát-plebánost, alelnökül Schröder Károly városi főjegyzőt választották meg. Képviselő jelöltül egyhangulag dr. Amon Ede jelenlegi orsz. képviselőt kiáltották ki, a ki megjelenéven, meglehetősen beszédesen köszöntö meg a közbizodalmat s a jelöltséget elfogadta. Május 1-én azonban a város arra virradt fel, hogy a kapitányságnál előre be nem jelentett falragaszok (a mint később kitért) hamis aláírással értekezletre hívják össze a szabadelvű párt azon tagjait, kik Gyurgyik Gyula ügyvédre akarnak szavazni. Megjelent 26 nagyobb részben választói joggal nem bíró ember s valami 10 Amonpárti kíváncsiságból. Elnökké Raizs József volt kataszteri biztost választották. Hogy ki a jegyző, ma nem lehet tudni, mert a felszólítottak nem fogadták el s pennás emberekben nem lehetett válogatni.

Kijelölven Gyurgyikot, ő megjelent s egy elegikus beszédben a jelöltséget elfogadta. — Az értekezleten igen nyomott hangulat uralkodott. Palkovics Emil város kapitány nem oszlatta fel ugyan a gyűlést, de a jövőre nézve óvást emelt hasonló szabályellenesen összehívott gyűlekezések ellen.

Gyurgyik megválasztására természetesen semmi remény sem lehet, míg Amon körül egész lelkesedéssel csoportosul a közönség.

— n — r.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

A „Stefánia-árvaház” javára legújabb adakoztak: Hajdu Anna 2 klg. zsírt Derzsenyéről, Leidenfrost Gyuláné almát, Schleifer Arminné és Köteles Ferenczné tejet. Hálás köszönet az árvák nevében!

A gondnokság.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt 40 kr — 8 frt 80 kr. Kétszeres 6 frt 80 kr — 7 frt — kr. Rozs: 7 frt — kr — 7 frt 20 kr. Arpa 6 frt 20 kr. — 7 frt — kr. Zab. 5 frt 70 kr. 5 frt 80 kr. Kukoricza: 5 frt 90 kr 6 frt 10 kr. — Bab: 5 frt 90 kr. 6 frt 20 kr. Lenese 6 frt 20 kr. C. frt 80 kr. Köles — frt — kr — frt — kr.

